

106062

Gammel-nazistene fortsatt troende

«GIR ALDRI OPP»

AV MORTEN DRIVDAL

Quislings ideer er fortsatt levende blant gamle frontkjemper og NS-folk her i landet.

— Et menneske som har satt livet inn for en sak, vil aldri helt endre sin oppfatning.

Det er en sentral person i retsen rundt NS-avisen «Folk og Land» som sier dette til VG.

Leder

Han var tidligere leder av Nasjonal Ungdomstykning. Han var blant de første som meldte seg til Østfronten. Av «yt for å miste jobben, tør han ikke stå fram med navn.

I dag har han en ledende stilling i næringslivet.

— Jeg tror ingen av oss angret. Bortsett fra forfatteren Asbjørn Elden, kjenner jeg ikke til noen som har tatt noe oppgjør med sin fortid, sier den tidligere NU-lederen.

Avis

Gammelnazistene har fortsatt sitt organ «Folk og Land», men bortsatt fra avisen, har de gamle nazistene liten kontakt — ifølge mannen, som i dag er i 60-årene.

Det finnes fortegnelser over gamle frontkjemper. Gjennom «Folk og Land» blir det årlig laget innsamlingsaksjoner til vanskeligstilte frontkjemper og deres etterlatte. Dessuten er det en liten gruppe av tidligere Waffen SS-medlemmer som holder sammen.

Venner

— Vi er ikke organisert på noen måte, men det er vel naturlig at alle mine venner har stått på «den gale siden». Vi liker å komme sammen for å snakke om felles opplevelser og erfaringer, sier han.

— For fem år siden samlet jeg mitt kompani. Vi var over 100 stykker i et selskapslokale. Det var jo en ganske artig affære. Det var første gang vi så hverandre etter at vi «lå i mokka». Ut over dette har jeg aldri møtt noen fra legionen på denne måten.

Kameratslig

Sammværet var helt kameratslig. Vi syntes det var hyggelig å snakke litt om gamle dager og personlige problemer, og noen syntes det var hyggelig å få seg et glass øl.

— I hvilken grad er nazismen levende i dag blant dere som stod på «den gale siden»?

— Jeg synes begrepet nazisme er et forferdelig uttrykk. Quisling gikk også sterkt ut mot at vi brukte det uttrykket før krigen. Etter krigen skulle jeg besverge at jeg aldri hadde brukt uttrykket nasjonalsosialisme.

Men når jeg ser tilbake på taler jeg har holdt, viser det seg at jeg har gjort det gjentatte ganger. Vi stod for nasjonal-individualisme blant annet i forhold til Tyskland.

«Edle hensikter»

— Har historien og etterkrigstiden forandret din innstilling til disse ideene?

— Nei. På lengre sikt ville man ha sett våre edle hensikter.

— Du mener at den norske nazismen fortsatt ville vært levende om man ikke hadde blitt «belastet» med Hitlers herjinger?

— Ja, du verden. Quisling innså faren med det som

— Jeg tror ingen av oss angret, sier en tidligere frontkjemper. Men han har liten tro på nynazister (bildet), som karakteriseres som «revolver-romantiske».

Foto: AP/NPS.

skjedde, men maktet ikke å tøyse hesten som var lept løpsk.

— Du angret ikke i dag? — Tvert imot. Jeg gjorde det beste for mitt folk under krigen. Så overarbeidet som jeg var i den tiden der, har jeg aldri vært.

— Hvor mange tror du deler disse synspunktene med deg?

— Alle — bortsett fra Asbjørn Elden som stod fram i fjernsynet. Ellers har jeg aldri hørt om en eneste en. Eldens angivervirksomhet har jeg heller ikke hatt noe nærmere kjennskap til.

Mot kommunisme

— Hva vil du kalle din politiske overbevisning i dag?

— Nasjonalsosialismen er død. Å vifte med armer og å gå i bandoler er ikke lenger aktuelt. Jeg betrakter meg fortsatt i kamp mot kommunismen, som jeg og de fleste

(med meg ser som den store fare. Jeg har stemt på forskjellige partier.

— Hva med forholdet til Erik Blücher?

— Da han kom borti disse tingene, slo det godt an blant noen av de eldre NS-folkene, som syntes det var hyggelig at unge mennesker fattet denne interessen. Imidlertid har vel de fleste sett at dette parti-

(et lever på en etterkrigstidens «revolver-romantikk».

— Hva er din reaksjon på TV-serien «I Solkorsets tegn»?

— Hadde den vært laget slik jeg ville, hadde NRK aldri våget å sende den. Reaksjonene ville vært kraftige, fordi vi har en helt annen innstilling enn den som er kommet fram i TV, sier han.

Frontkjemper får støtte

De gamle frontkjemperne har sin egen hjelpeorganisasjon.

Sekretær og praktisk leder i hjelpeorganisasjonen er underdirektør Eivind Saxlund i Finansdepartementet. Saxlund var en av de tidligere NS-folkene som stod fram i TV-serien «Solkorsets tegn».

I 30 år

Hjelpeorganisasjonen har eksistert siden 1952 og bærer i dag navnet «Hjelpeorganisasjonen for krigsskadde frontkjemper og deres etterlatte».

— Dette er utelukkende en hjelpeorganisasjon. Vi spør ikke hvem som har gjort hva. Spørsmålet er hvorvidt man lider nød som følge av krigen, sier Saxlund.

50 000

Hjelpeorganisasjonen forvalter årlig ca. 50 000 kroner, som samles inn blant tidligere frontkjemper og NS-medlemmer.

Pengene går utelukkende til krigsinvalider.

Hjelpeorganisasjonen har i dag registrert i underkant av 100 frontkjemper. Bare en del av disse mottar økonomisk hjelp.

— Utdelingene foregår ikke på politisk grunnlag. Det er et spørsmål om behov. Tankene bak innsamlingene er gode. Noe av hensikten er ikke å skape bitterhet i rekke-
noe, sier Saxlund.